

Bu sabahki haberler

Dedikodulu bir beyanatın akisleri

Mac Muray Türkiye hakkındaki beyanatını tavrız ediyor

Washington 25 (A.A.) — Royter bildiriyor:

Amerika Birleşik devletlerinin eski Türkiye büyükelçisi Mac Muray dün yaptığı bir demecde, Türkiyeden dönüşünden az bir müddet sonra Baltimore Sun gazetesine verdiği mülakatın vidadı duyulara aykırı bir şekilde tahrif edilmiş olduğunu ve Nazi propagandacılarının böyle bir teşebbüs ile Mihver'e karşı birleşmiş milletler arasında bir ayrılık çıkarmak istediklerini söylemiştir.

Mezkûr mülakatı Türkiyeye 8 Sonkânunda tahrif edilmiş bir şekilde gönderilmiş ve orada bir heyecan tevliid etmiştir.

Baltimore Sun gazetesine gönderdiği bir mektubda evvelki mülakatında 1941 senesinde Rusyanın Boğaziçi ve Çanakkale hakkında Almanya ile Türkiye aleyhine olarak bir ittifak yapmaya çalışmış olduğunu dair, Almanyadan gelmiş olan haberlerin Türkiye'de endişe uyandırdığını söylemiş bulunduğu yan zikrettiler son sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Sovyet hükümetinin hakikaten bu yolda bir teşebbüs bulunmuş olduğunun benim tarafımdan iddia edildiği nazi basını ve radyoları tarafından çok geniş ve çok yanlış bir şekilde her tarafa yayılmıştır. Aynı makamlar gene aynı tahriflerden istifade ederek İngiltere hariciye nazirinin son Moskova seyahatinde Rusyaya Boğazlar hususunda tam bir serbesti vermiş olduğu gibi tamamen yanlış bir tezi de ileri sürmüşlerdir.

Mac Murray, 1939'daki Rus-Alman muahedesi Türkiye'ye karşı bir ihanet teşkil ettiği iddiasında da muharref bir surette kendisine isnad edilmiş olduğunu söylemiş ve hakikatte ise sadece «bu muahedenin bazı Türk mahfelleri nezdinde endişe doğurmuş» olduğundan bahsettiğini tasrih etmiştir.

Rangoondaki İngiliz ordusu tehlikede

Japonlar, Çinde mühim bir merkez zaptettiler

Vışi 25 (A.A.) — Malayada Japonlar cenub cephesinde umumi bir taarruza geçmişlerdir. Sıratle ilerlemektedirler.

Birmanyada Japon taarruzu inkişaf etmektedir. Japonlar Mualein şarkından dağları aşarak o vaya imişlerdir.

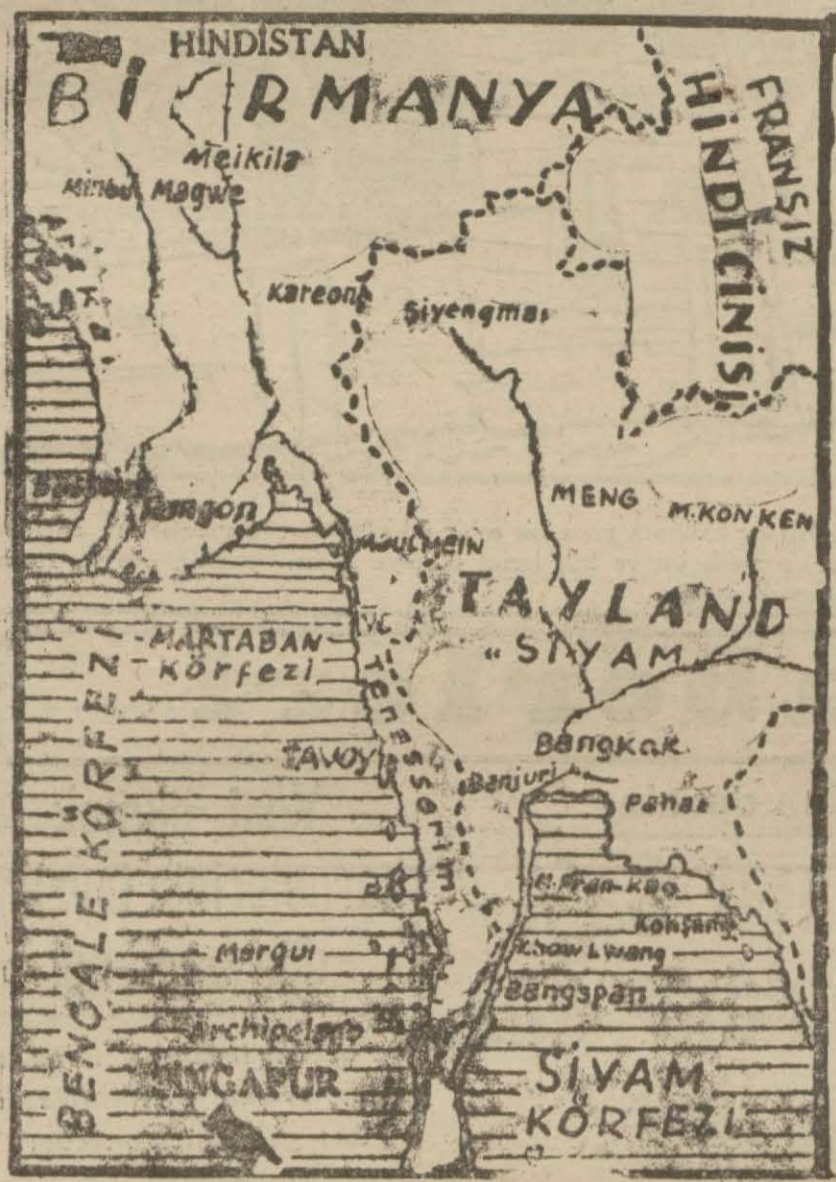
Aynı zamanda Japonlar Saluen nehrini daht geçmişler ve Rangoon civarındaki İngiliz ordusuna karşı bir kışkaç hareketi yapmağa başlamışlardır.

Vışi 23 (A.A.) — Domei ajansının haberine göre Japonlar Çinde mühim bir merkez olan Yengpeni zaptetmişlerdir.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 25 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği:

Dün karaatımı ileri hareketlerine devam etmişler ve birçok yerleri zapt etmişlerdir. Düşmandan büyük ganimet elde edilmiştir.

Birmanya'yı gösteren harita

Müttefiklere göre

Muharebe devam ediyor

İngiliz ve Çin kuvvetleri birleştiler

Singapur, 24 (A.A.) — İngiliz tebliğinde Malezyanın doğu sahlinde durumun değişmediği haber verilmektedir.

Batupahat civarında, Paloh'da ve Tengpeng'in şimalinde muharebeler cereyan etmiştir.

Birkaç tank ve motörlü araba tahrif edilmiştir.

Cuma gecesi İngiliz tayaraları, Labis cenubunda düşman kıtalarına ve taşıtlarına hücum etmişlerdir.

Bu kesimle düşman kıtaları mitralyöz hücumuna tutulmuşlardır. İngiliz tayaralarının hepsi üstlerine salimen dönmüşlerdir.

Filipinlerde
Washington, 24 (A.A.) — Amerika gazetelerinden birinin muhabiri, Amerikan ve Filipin kuvvetlerinin siperlere çekildiklerini ve uzun bir mücadele hazırladıklarını haber vermektedirler.

Bu muhabire göre, Amerikalılar, stratejik mevkilere efrad, top

(Devamı 5 inci sayfada)

Japonlara göre

İki adaya daha asker çıkarıldı

Singapur ve Birmanyada ileri hareketi

Tokyo, 24 (A.A.) — İmparatorluk umumi karargâhının bildirdiğine göre, Japon hava kuvvetleri 20 ve 22 Sonkânunda Singapur üzerine 19 uncu ve 20 nci hava akınlarını yapmışlardır. 4 ü büyük modelde olmak üzere 28 tayarare hava alanlarında tahrif edilmiş ve 18 tayarare de hava savaşlarında düşürülmüştür. Bir düşman gemisi batırılmış, liman tesisleri hasara uğratılmış ve yakılmıştır.

Diğer taraftan Japon tayaraları Sumatr istikametinde askeri hedeflere taarruz etmişlerdir.

Pensang'da 2.000 tonlâto hacminde bir düşman gemisi batırılmıştır. Bundan başka Belavan limanında da 6.000 ve 4.000 tonlâtohuk iki gemi daha batırılmış ve petrol hazinelerinde yangınlar çıkarmışlardır.

Yeni Japon ihraç hareketleri
Tokyo 24 (A.A.) — Japon umumi karargâhının tebliği:

(Devamı 5 inci sayfada)

Askeri vaziyet

Hindistanı şarka karşı koruyan kale: Birmanya

Japonların burada muvaffak olabilmeleri güçtür, her şeyden evvel millî Çin kuvvetlerini Çinde tesbit etmeleri lâzimgelir

Yazan: Emekli General K. D.

Domei ajansı 21 İkincikânun tarihli bir telgrafile Malaka yarım adası dahilindeki Japon kuvvetlerinin Yohor Bahru şehrinin 10 kilometre mesafesine kadar yaklaştıklarını bildirdi. Aynı tarihli diğer bir telgrafile de Siyam - Birmanya hududunun cenub yarısındaki ehemmiyetlice Japon kuvvetlerinin bu hududun İngilizlerin ilk müdafaa hatlarını yardıklarını ve Moulmein şehrine doğru yürümeğe başladıklarını haber vermektedir. Kezalik, Japon imparatorluğu umumi karargâhı da 19 İkincikânunda Tavoy şehrinin Japon kuvvetleri tarafından zapt edilmiş olduğunu bu habere ilâve etmektedir.

(Devamı 6 nci sayfada)

Millî Şef

Ankara, 24 (Hususi) — Millî Şef ve Reiscümhur İsmet İnönü Devlet Konservatuvarında Cumhurbaşlığı flâmör orkestrasının verdiği konseri huzurlarla şereflandırmışlerdir.

Millî Şef Konservatuvardan ayrıldıktan sonra İnönü Ansiklopedisi bürosuna giderek toplantı halinde bulunan he-

(Devamı 6 nci sayfada)

Refik Saydam hükümetinin 3 üncü yıldönümü

Kıymetli Başvekilimiz

Bugün Başvekilimiz Dr. Refik Saydamın Başvekilliğe gelişinin 3 üncü yıldönümüdür. 3 yıl evvel, 25 Sonkânın 939 da sayın Başvekilimiz hükümetin başına geçmiş, Türkiye bu üç yıl içinde dünyanın halleden halleye sürükleniş esnasında etrafı savaş ateşi ile çevrili bulunduğu halde bir barış yurdu olarak kalmak bahıtyarışına ermiştir. Şef, Meclis, milletle Türkiye bu üç yıl içinde şerefini ve istiklâlini korumasını bilmiştir.

Daima söylediğimiz ve bütün dünya bilindiği gibi savaş bize gelmedikçe biz ona gitmiyeceğiz. bugün ise barış için savaşıyoruz. Kıymetli Başvekilimiz 3 üncü yıldönümünü bu inancın ışığında, dördüncü yılına bu güven içinde giriyoruz.

Zam lâyihası Çok çocuklu memur ailelerine yardım

Fevkalâde zam lâyihası mecliste görüşülürken üç çocuklu memurlara ayrıca onar lira verilmesi teklif edilecek

Ankara, 24 (Hususi) — Maaşlara yapılacak fevkalâde zamma dair kanun lâyihası önümüzdeki hafta Meclis umumi heyetinde görüşülecektir. Lâyiha Bütçe Encümeninde tetkik edilirken zammın bazı müesseselere ve bu arada hayır cemiyetlerinde çalışanlara da teşmilini teklif edenler olmuşsa da bu teklif kabul edilmemiştir. Diğer taraftan öğrenildiğine göre lâyihamın umumi heyette müzakeresi sırasında verilerek üzere bir taktir hazırlanmıştır. Bu takdirde:

Harbiyede bir evde 214 sandık şeker bulundu

Mal satmaktan imtina ederek dükkânlarını kapayan şekerler aleyhinde takibat yapıyor

Şeker fiyatlarının artması üzerine şekerden mamul maddeler yapan ve satanların ellerindeki malları yüksek fiatla satmamaları için, bir tedbir olmak üzere sekiz on şekerçi dükkânı mühürlenmiştir. Mühürlenmiş dükkânlar dün alâkadar memurlar müvaceshesinde açılmış ve eski fiatla alınan şekerle mamul maddelerin miktarları tesbit edilmiştir.

Bahçekapıda şekerçi Hacı Bekir ve Cemil firmaları şekerden mamul maddeleri satmadıkları için haklarında zabıt tutulmuştur. Her iki firma da, şeker fiyatlarının yükselmesi karşısında ellerindeki malları kaç satacaklarını bilmedikleri için satış yapmadıklarını iddia etmişlerdir. Beyoğlunda şekerlemeci Serafım, Karaköyde şekerçi Yani, Kadıköyünde Saban, Beşiktaşta Rifka, Tahtakalede karamemeci Hıfz ellerinde şekerden mamul maddeler olduğu halde satıştan imtina ettikleri için haklarında takibat yapılmaktadır.

Bundan sonra eski fiatla alınan şekerle mamul maddeler eski fiat üzerinden ve yeni fiatla alınan şekerle mamul maddeler de yeni yükselme nisbetinde artırılarak satılacaktır.

Şeker şirketi dün de tevziata başlamamıştır. Ankaradan alâkadarlardan bu hususta verilecek emir beklenmektedir. Şehirdeki bakkallarda beyannamesi verilmiş şeker miktarı, şehrin ihtiyacını tamamen karşılayacak miktardadır. Bunun için tevziin geciktirilmemesinde bir beis görülmektedir.

Dün Fiat Mürakabe memurları şüphelenilen yerlerde araştırmalar yapmışlardır. Fazla miktarda ve ihtiyaçlarından fazla mal saklayan hakkında takibata başlanmıştır. Bu arada Harbiyede Kaya sokağında 11 numaralı evde 214 sandık beyannamesiz kesme şeker bulunmuştur.

Yemişte Yemiş eczhanesinin üstünde de iki sandık şeker bulunmuştur. Mal saklayanlar adliye verilmişlerdir.

Kar ve tipi dün de devam etti

Hararet derecesi nakıs 4,5 a kadar düştü, rasathane, karın devam edeceğini haber veriyor

Köprü üstünün dünkü hali

Şehrimizde üç gündüberi yağmakta olan kar dün de bütün gün devam etmiş ve saat 12 den sonra tipi başlamıştır. Tipi öğleden sonra şiddetini artırmıştır. Dün şehre yağın kar bazı yerlerde 40 centimi geçmiştir. Hararet derecesi dün nakıs 4,5 a kadar düşmüştü, barometre 762 yi göstermiştir. Havanın karlı ve tipili iklimi şehir münakalatında bazı aksaklıklar doğurmuştur.

(Devamı 6 nci sayfada)

YARALI EJDER

Yazan: Francis de Croisset:

— 32 —

Tercüme eden: H. V.

Mançukonun siyasî vaziyeti

İmparatorun gençliğini ve eski saray hayatının debdebelerini anlatan Johnson'un kitabından bahsedilince, o sarayın hatalarını takbih ettiğini söyledi, hadımların kazandıkları nüfuzu esefle andı ve «bu adamların nüfuzu memleketime ve aileme çok fenalık etmiştir» dedi.

— Eğer, dedi, bir gün olur da Pekine gidersem ilk işim, imparatorla tebaası arasına örülen duvarı yıkmak olacaktır. Bu yalnız yeni bir devir değil, aynı zamanda yeni bir içtimai nizam olacaktır.

Çok kimselerin bunu tahmin ettiklerini, onun geleceğini umduklarını söyledim ve gayet samimi olarak, şayed onun yerine Çine tekrar gelirim, kendisini, bu sefer, mor şehirde ziyaret etmek şerefine nail olmaklığım pek muhtemel bulunduğunu ilâve ettim.

Mançuriden bahsettiğimiz zaman, Lord Lytton kendisini mazur göstermeğe çalışıyor.

— Ahval çok değişti, diyor. Paris ve Londra, Pekine uzak, fakat Cenevre daha uzak. Hali hazır vaziyet hakkında ne düşündüğünüzü Paristeki dostlarınıza söylemenizi rica ederim. Mançukoyu tanımamak deliliktir. Bu bizzat Mançuların ve şimal Çinlilerinin menfaati icabıdır, Cenevre bunu anlamamış gibi görünüyor. Japon yanın burada sahib olduğu ve korkulu görünen üfuz resmî bir tanıma sayesinde tadel edilmiş olacaktır. Maamafih, ergeç, emri vaki karşısında serfuru etmek lâzıma gelecekti. Buna mecbur oluncaya kadar beklemek neden? Fransa hariciyesinin bu hususta ne düşündüğünü biliyor musunuz?

Benim bildiğime göre, Fransa hariciyesinin fikri, hayli değiştiğini fakat Fransanın yalnız olduğunu söyledim.

— Cedlerim, onları, daima hi-maye etmiştir, dedi, hattâ, daha bile ileri gitmişlerdir, biliyorsunuz. Bir millet için, esas, bir şeye inanmaktır. Ben, cedlerimin dine derin surette merbut olmakla beraber, müsamahasızlığına aklam ermez. Kabul edemeyeceğim yegâne şey, iman noksanıdır.

İmparator, o akşam Hing-King ten gideceğime müteessif olduğunu söylemek lütfunda bulundu ve bana ne gibi bir hizmette bulunabileceğini sordu. Hatıra olarak bir fotoğrafını verirse memnun olacağımı söyledim; bir kâtib, müteaddid fotoğraflar getirdi. Bir tanesini intihabda tereddüd gösterdim; nihayet, birini seçerek, kendisine uzattım.

— Ümid ederim ki, İmparator, bu fotoğrafımı imzalamak şerefini bana bahşedeceklerdir.

Mabeyinci ve portokol şefi, şaşalayarak bakıştılar ve imparator tereddüd etti. İmzanın, haşmetli tarafından bol bol bahşedilmeyen lütf olduğunu sonradan öğrendim. Fakat, İmparatoru tereddüde sevkeden bu değildi. Kendisine gösterdiğim fotoğrafı beğenmiyordu, daha büyük bir diğerini seçti. Yanında, ayakta durarak, her biri bana muammalı bir şaheser gibi görünen vakur ve acayib

Çin harflerini, balet hareketlerini andıran bir yazı ile yazışını sevdirettim.

Bu soluk renkli, yeni salonda masanın üstüne eğilmiş, fırçası elinde, yanında sadık üç nedimi ile, fezanın timsali duruyor. Pencerelerden bakınca, dışarıdaki mütevazı binalar arasında, o üç beş kişilik muhafız bölüğüne mensub askerlerinin aşağı yukarı dolaştıklarını görüyorum. Her saat yeni bir binanın yükseldiğini gören bu modern, telâşlı ve faal şehirde o, âlemlerin en eskisini ve en değişmezini temsil ediyor, fakat bizzat onlar da değişmiştir. Düşünüyorum ki, ihtiyar imparatoriçe Tişo-Hei, intihab ettiği halkın, en naziz kölesine bile lâayık göremeyeceği bir salonda, zerre kadar debdebesiz olarak huzura kabul merasimi yaptığını görebilse, mezarında rahat edemzdi.

İmparator, vaktile, öyle mukaddes bir mahlûktu ki, yüzünü görmek bile tebaası için yasaktı ve mermer avlularda yerlere kapanan nedimler, onun şanlı mevcudiyetini, sımsıkı kapalı, ağır bir perdeden tahmin ederlerdi ve o perdenin arkasında, siyah ve er-güvanî renklerin ihtişamı ortasında, sema oğullarının mukaddes tahtı bulunurdu.

Japonyadan geçiş SÜRGÜN

Mançukoda bile hissetmediğim bir sürgün intibahı. İlk defa olarak Japonlarla temas halindeyim ve onlarla yapayalnızam. Beni Kobe'ye götüren vapurda bulunuyorum. Çok mükemmel Japon gemileri bulunduğunu biliyorum, fakat bu gemi en iyilerinden biri değil.

(Arkası var)

Son Postanın edebi tefrikası: 41

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

— Ben Ömer Beyi hiçbir zaman böyle bir maymuna benzetmemiştim; fakat madem ki o, kendi fotoğrafının yerine bana bunu yolladı. Ben de kendisine lâayık olan muameleyi yapmakta serbestim. Maymun kocam bundan böyle, mevkiinin icab ettirdiği hürmeti görecektir.

Öyle kırıcı ve ciddi bir halim vardı ki Nezihe Hanım endişe ile yüzüme baktı.

— Ne gibi hürmetten bahsediyorsun kızım?

— Bir kadının, ayrı düştüğü sevgili kocasına karşı göstermesi icab eden saygıyı kasdediyorum. Bu resmi bir madalyon içine koyup boynuma asacağım.

— Ne acayib bir fikir bu! Bir maymunu boynunda taşımak! Pek güzel bir resim değil...

— Göreceksiniz ne nefis bir şey olacak... Herkes kocamın resmini boynumda asılı görecektir. o nu...

Sinirli ve telâşlı halim yaşlı hanımefendiyi müteessir etmişti.

— Boş yere herkesin nazarı dikkatini üstüne çekeceksin yavrum. Bundan maada, haber aldığı takdirde kocamın bu harekete tahammül edemeyeceğinden korkuyorum.

— Maymun kocamın artık ne düşüneceği umurumda değildir. Esasen boynuma çerçeve içinde küçük bir goril resmi asmak koca mı teşhir etmek demek değildir. Bunu yalnız biz bileceğiz.

— Ne kadar asabisin çocuğum.

— Nasıl? Siz onun bana yaptığı bu hakaretin büyüklüğünü ölçemiyor musunuz hanımefendi? Elinimden gelse, bilseniz ben ona ne türlü mukabele edecektim!

Bülend bu sözleri tasdik etti:

— Nerimanın hakkı var.

— Sus, onu daha fazla kıskırtma oğlum. Ben onun bu hareketini doğru bulmadığıma açıkça

söylüyorum. Fikrimce, Neriman bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da sayanı tenkid hiçbir şey yapmamalı, kibar ve dürüst tarzından ayrılmamalıdır. Böyle ufak tefek intikâh fikirleri neye yarar? Ben istiyorum, ki onun hareketleri karşısında kocası utansın, yaptıklarına mahcub olsun!

Bu sözler tesirsiz kaldı. Nezihe Hanımın nasihatleri bu akşam kuşağına girmiyordu. İnadında sebat ediyor ve Bülend'in beni tasvib etmesi cesaretimi artırıyordu. Onlar odalarına çekildikten sonra uzun saatler gözlerim açık karanlıklara baktım. Neyi ve kimiyi düşündüm? Bilmiyorum.

IV

Ertesi saban Lozana gitmeğe niyet etmiştim. Göle işleyen küçük vapırlardan birine binecek hem bu vesile ile dinlenmiş, hem de gölün manzarasını seyretmiş olacaktım. Başımda şapka, eldivenlerimi giyerek otel merdivenlerinden inerken Bülend'e rastladım.

— Bonjur, küçük hanımefendi. (Evlî olduğumu anladığı gündən beri, alay olsun diye bana bazan böyle hitab ediyor.)

— Bonjur küçük bey.

— Sokağa mı çıkıyorsunuz?

— Evet, uzun bir seyahate... Lozana gidiyorum.

— Sizinle beraber gelebilir miyim?

— Orada yapılacak ufak tefek işlerim var, içiniz sukâh.

— Ne gibi?

— Şunu bunu alacağım.

— Bilâkis, hanımlarla birlikte mağazaları dolaşmağa bayılırım. Neler alacaksınız?

— Pudra, lâvanta, çorap, mendil.

— O kadarcık mı?

— Ne zannediyordunuz?

— Ben bir cevahirçiye uğrarız diye ümid etmiştim.

Hayretle sordum:

— Niçin? Büyük annenize bir hediye mi alacaksınız?

— Büyük anneme değil, müsaade ederseniz size...

Kahkaha ile gülmekten kendimi alamadım.

— Bana bir mücevher mi alacaksınız?

— Evet, kendi elimle seçeceğim bir şey...

Bu teklifi ciddi telâkki etme meği münasib bularak alay ettim:

— Sizin intihabınıza emniyetim yoktur.

— Tecrübe etmeden evvel tenkid etmeyin.

— Hakkınız var amma ben şimdiden tahmin edebiliyorum.

— Şakayı bırakın Neriman gidiyor muzuz?

— Çocukluk etmeyin, benim böyle hediyelere ihtiyacım yok.

— Yani açıkça reddediyorsunuz değil mi?

— Başka türlü olmasına imkân var mıdır? Sizin yaşınızda bir adamın bana bir mücevher hediye etmesi yakışık alır mı?

— Beni niçin çocuk yerine koyuyorsunuz?

— Bilâkis, sizin bu gibi tekliflerde bulunacak kadar çocuk olmadığınızı söylemek istiyorum.

— Biraz evvel mütereddid gibi görünüyordunuz, şimdi kat'iyen reddediyorsunuz.

— Tabii!. Siz ısrar ettikçe bunun manasız ve tehlikeli bir oyun olacağına inanıyorum.

Bu cevabım Bülend'in hoşuna gitmemişti. Acı bir lisanla şikâyet etti:

— Pekâlâ; fazla söze hacet yok. Boş yere bıcağı vara içinde çevirip durmayınız. Benim hoşuma gidecek bir hareket yapmıyacağınızı, beni memnun etmek için hiçbir fedakârlığa razı olmayacağınızı biliyorum.

(Arkası var)

Hangisini?

Yazan: Muazzez Tahsin Berhand

Ayşe Hanım örgüsünü yanına bırakarak doğruldu, kaşlarını hafifçe çattı:

— Çocuklar, vallahi başım ağrıdı; bu ne kadar gürültü böyle? Sizi işiten kavgaya tutuşmuş ilk mekteb tolebeleri sanacak. Kırk yılda bir defa hepinizi karşıma alıp şöyle bir keyif edeyim dedim, galiba beni pişman edeceksiniz.

Ayşe Hanım evlâd sahibi olamadı kıl kalmış ve bütün sevgisini beş kardeşinin çocuklarına hasretmişti. Bugün de, dışarıda tipi halinde kar yağarken onları sıcak odasında toplamış, türlü ikramlarla onları cezbederek yanında bekletmişti.

Bir erkek dört kızdılar. Patirtinin sebebi şu idi:

— Tarık ağabey hangimizi en çok seviyor?

Tarık, Ayşe Hanımın büyük ağabeyinin oğludur! Kumral, uzun boylu, sporcu bir genç. Üniversitenin kimya şubesinden yeni mezun olmuş... Hâlasının kızlarına hakiki bir sevgi ile bağlıdır. Beraber gezerler, beraber okurlar, beraber spor yaparlar...

Nevin, en büyükleri, yirmi iki yaşında.. Biraz kendini beğenmiş, güzelliğiyle mağrur ve cidden güzel bir kız. Teyzesinin çocuklarına yüksekte bakıyor ama biraz mütehakkim ve müstebid ağabeyin yanında fazla ses çıkarmaktan çekiniyor.

Peride, iyi kalbli, fakat silik bir tip. Ne yapsa, ne giyse gözleri kendisine çekemiyor.

Ayten, neşe ve hayatla dolu bir sarışın... Onun için hayat demek kahkaha demek, eğlence demek, yeyip içmek demek.

Naşide, ömrünü kitapları arasında geçiren, zayıf ve ince bir kız. Gözleri daima uzak bir hülyaya takib ediyormuş gibi yarı kapalı.

— Tarık ağabeyim hangimizi en çok seviyor teyze, sen söyle.

— Sizin fikrinizi öğreneyim de sonra cevap veririm.

Evvelâ Nevin, başını gururla yükselterek:

— Bence hiç birimizi... dedi. Peride gülümsedi, tath, korkak bir sesle:

— Bana kahırsa; Naşideyi hepimize tercih ediyor. Ona her zaman kitabı getirdiğini görmüyor musunuz?

Naşidenin yüzü kıpkırmızı olmuştur. Yanaklarını gölgeliyen kırpiklerini hafifçe kaldırarak cevap verdi:

— Kitaplarımı alâkadar olmak başka... Bence ağabeyim en çok Nevini seviyor.

Şakrak Ayten yorinden fırladı. Tarıkın boynuna sarıldı.

— Hiç biriniz bilemediniz, ağabeyim en çok beni seviyor. Değil mi şekerim?

Tarık kahkaha ile gülüyor, hep sine cevap yetiştirmeye kalkışıyordu. Münkaşanın uziyacağını Ayşe Hanım anlamıştı.

— Çocuklar, dedi. Size eski zamandan kalma bir darbu meseli hatırlatacağım: «Mavi boncuk kim de ise benim gönlüm ondadır» Kavgayı bırakın da beni dinleyin: Şimdi ben Tarık'a bir mavi boncuk vereceğim. Hepimiz dışarıya çıkacağız. Tarık en çok kimi seviyorsa boncuğu onun çantasına koyacaktır.

Genç kızlar buna muvafakat ettiler amma Tarık bir şart koştu:

— Fakat bu akşam eve gittiklerimiz zaman çantalarını açacaklar ve mavi boncuk kimde ise ne bugün, ne de hiç bir zaman diğerlerine bunun kendinde olduğunu söylemeyecek.

Nevin kızdı:

— Manasız bir şart bu... Mademki biz meraklanmıyacağız, bu oyunu oynamaya değmez.

Ancak diğerleri razı oldular, ısrar ettiler. Sonunda Nevin de mu

vafakat etti. İçinde gizli bir ses, bu yakışıklı gencin kendisini sevdiğini tekrarlıyordu. Bu ses gururunu okşuyordu onun...

★

Naşide odasına girdiği zaman kalbinin çok kuvvetle çarpmakta olduğunu hissetti. Çantasını açmağa nasıl cesaret edecekti? Bir senedenberi içli bir sevgi ile sevdiği teyzesinin oğlunun meselâ Nevini kendisine tercih etmesi ihtimali ne feci olurdu! Halbuki Tarıkın tavırlarından, sözlerinden, yakınlıklarından, ne büyük ümidlere kapılmıştı.

Soyunmadan bir iskemleye oturdu. Çantasını göğsünün üzerinde sıkı sıkı tutuyordu. Acaba mavi boncuk orada mıydı? Hayır, buna imkân tosavvur edilemezdi. Bu, çok büyük bir saadet olurdu. Birdenbire Naşidenin gözlerinden yaşlar akmağa başladı. O kadar yürekten gelme bir üzüntü ile ağlıyordu ki mavi boncuğu unutmuştu. Mendilini çıkarmak için, gayri guuri denilecek bir alışkanlıkla çantasını açtı ve o zaman yere düşen küçük bir sevin çıkardığı «cit» sesini duydu, şaşkın şaşkın etrafına baktı.

O vakit, göz yaşları arasında, yerde; masanın avağının dibinde; minimini bir mavi boncuk gördü.

— Demek... Demek... Ne saadet Yarabbil!

Fakat aynı saniyede derin bir ümitsizlik ve korku.

— Bundan bir şey çıkmaz. Beni bir tevze kıızı bir kordes gibi seviyor. Halbuki ben...

Ümidle karışık bir üzüntü bütün varlığını titretti, sabaha kadar uyuyamadan, gözleri karanlıklara acık; düşündü; düşündü.

★

Dört teyze kızı Tarık ağabeyin en çok kimi sevdiğini, mavi boncuğun hangisinde olduğunu birbirlerine söylemediler; çünkü bunu,

asıl alâkadar olan Naşideden başkası bilmiyordu. Gene aynı şüphe ile birbirlerine baktıyorlardı. Yalnız Naşide mes'uddü. Bu saadetini gizlemek için kalbine cebrediyordu. Sırrını teyze kızları anlamadılar amma Tarık keşfetti. Naşidenin hülyalı gözleri ateşle yanıyor, her buluşta, yanakları pembeleşiyordu.

Tarık da mes'uddü. Kendisini bir kardeşten başka türlü sevmediğini zannettiği bu müstesna kıza aşkı böyle kolay bir şekilde bildirmiş olmaktan ferah duyuyordu.

Teyze kızları Tarıkla Naşidenin seviştiklerini ancak onların nişanlanmağa karar verdikleri gün, Naşidenin kolunda altın bir zincire geçirilmiş minimini mavi boncuğu görünce anladılar.

O zaman Nevinle Ayten hayretle bağrdılar:

— Ya! Demek Naşideyi? Öyle mi?

Yalnız Peride buna şaşmadı. Tevekkülle boynunu büktü ve yarı müstehzi, yarı mağmum bir sesle:

— Ben bunu çoktan anlamıştım, dedi.

Tıbbî bahis'er

(Baş tarafı 3/1 de) zer bir istatistik yapmıştır. Hastanesine giren bin hastanın 442 si alkolik, 558 i içki kullanmayanlardandı. Bu 442 alkolik arasında 200 veremli bulunmuş. Bu halde yüzde 45 nisbetinde bulunuyor demektir. Halbuki içki içmeyen 558 kişi arasında yalnız 41 veremli bulunmuştur. Bunun da nisbeti % ancak 7.34 gelmektedir.

Bunge bu dört grup eşhasın sulbünden dünyaya gelen çocuklardaki verem vak'alarını şu suretle tesbit etmiştir:

1 — Hiç içki kullanmayanların nesillerinden verem yüzde 3.7.

2 — Mutedil kullananların nesillerinde verem yüzde 10.6.

3 — Oldukça fazla içki kullananların nesillerinde verem yüzde 16.7.

4 — Daima sarhoş gezenlerin nesillerinde verem yüzde 21.7 görülmüştür.

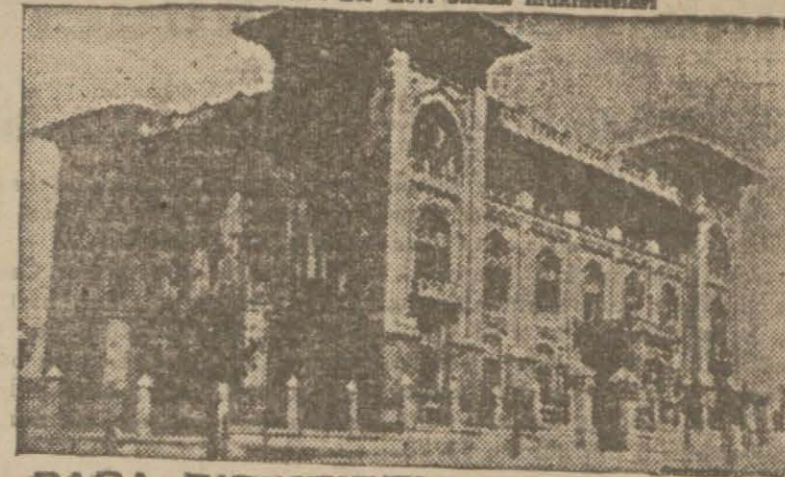
İçki içenlerin nesillerinden gelen çocuklarda verem lokalizasyonu ekseri verte menenjit, tüberküloz şeklinde tezahür ediyor. Masnafañ Akciğer ve renal şeklindeki tezahürat da eksik değildir.

Hülasa bütün istatistiklerin bir manası vardır. Ve her biri beyneşmâle büyük keşiflerde bulunan yukarıda

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Curuluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 266
Tirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbarak ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1,000	Liralık 4,000	Lira
4 » 500	» 2,000	»
4 » 250	» 1,000	»
40 » 100	» 4,000	»
100 » 50	» 5,000	»
120 » 40	» 4,800	»
160 » 20	» 3,200	»

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 30 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedelli (4487) lira (50) kuruy olan 5000 metre yatak yüzü için kumaş (9.2.1942) Pazartesi günü saat (14,45) on dört kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulüyle satan alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (336) lira (57) kuruluk muvakkat teminat ve kararın tayin ettiği vesailde birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca miracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(646)

İsimleri geçen kıymetli âlimlerin ilmi beşiklerine mükstenid olarak elde edilen bu istatistikler zamanıdan beri her türlü belâgatli nutuklar ve parlak hütabelenden ziyade herkesi ikna edebilmek kuvvettedir...

İbrahim Zati Öget

Umumî mağazalar müdürlüğü İktisad Vekâleti umumî mağazalar umum müdürü Hakkı Mançu vazifesinden çekilmiş ve yerine Ziraat Bankası müfettişlerinden Muammer tayin edilmiştir.

Memleket Haberleri

Ankaranın güzel bir nahiyesi: Çamlıdere

Çamları ve tiftiği ile meşhur bir nahiye

Çamlıdere (Hususi) — Bursa nasıl yeşilliğe, ipeğe meşhursa Çamlıdere de çamlarıyla, tiftiğiyle meşhurdur. Yaz ve kış yemyeşil, uçsuz bucaksız çam ormanlarının temiz havasını teneffüs eden yirmi bin nüfusu sinesinde taşıyan nahiye Ankaraya 90 kilometre bir mesafededir. 1300 nakışında bulunan nahiye merkezinin 6 bin nüfusu, 32 köyü ve kasabaların 80 dükkânlı şirim bir çarşısı vardır.

Senede 200 bin kilo tiftik ihraç eden bu nahiye aynı zamanda pirinçle de meşhurdur. 32 köyü birbirine telefonla bağlanan nahiye köylüsünün yüzde otuz beşi okur yazdır. Bilhassa yetiştirdiği idare amirleri, yüksek maarif ve maliyeciler ve sübaylarla övünmektedir. Köylerde tek muallimlik beş ilkökullü ve nahiye merkezinde 3 muallimlik 300 talibelli bir okul mevcuttur. Nahiye merkezinde tahsil çağındaki çocuk sayısı 600'dür. Burada beş muallimlik ve tam teşkilatlı modern bir okula bütütlük ihtiyaç duyulmaktadır.

5500 azatlı cumhuriyet halk partisi ve 4300 azatlı Türk hava kurumu teşekkülleri vardır. Belediyenin 9 bin liralık bütçesi bulunmaktadır. 14 senedir belediye reisliği yapan Halil Okur nahiyeye asri bir mezbaha yaptı ve itfaiye teşkilatı vücudunda getirilerek motopomp almıştır. Bilhassa 6 kilometrelik mesafeden demir bonularla milyası ma derecesi bir olan memba suyunu halka parasız olarak taksim etmesi ve depo teşkilatıyla sıhhi bir şekilde bu işi başarması takdire şayandır.

941 yılında 2100 meyvasız ağaç, 1050 meyvalı ağaç diktirilmiş ve ayrıca 12 bin ağaç aşılatılmıştır.

Gene aynı sene içinde 950 kilometre uzunluğunda köy yolları tamir ettirilmiş ve Kızılcahamam ile

Gerede arasındaki şoseyi bağlayan 7 kilometrelik devlet şosesi ikmal edilmiştir.

Nahiye müdürü Nusret Can, belediye reisi Halil Okur, parti başkanı Abdullah Öztürk ve takım komutanı Hakkı Çetinkaya başbaşa vererek nahiye için örnek bir hale getirilmesine çalışmaktadırlar.

Trakyada karakış

Çorlu (Hususi) — Bu gece Trakyanın hemen her tarafına yağın kar yolları kapatmış, İstanbul-Kırklareli treni Taşagül istasyonunda kalmıştır. Yolun açılmasına çalışılmaktadır. Bu vaziyet karşısında mütted tren seferleri muvakkat bir zaman için durmuş gibidir.

Adanada bir güreş kursu açıldı

Adana (Hususi) — Gaziantep, Diyarbakır, Maraş, Hatay, Elferik ve cennetdeki diğer vilâyet ve kazalardaki bütün güreşçiler Adanada toplanmış ve bir güreş kursu açılmıştır. Güreşçiler beden terbiyesi genel direktörlüğünün gönderdiği antrenörün nezareti altında çalışmalara başlamışlardır.

Seyhan vilâyet meclisi toplandı

Adana (Hususi) — Seyhan vilâyeti umumî meclisi toplanmış ve çalışmalarına başlamıştır. Meclis vilâyetin 942 varidat ve masraf bütçeleri üzerinde çalışmaktadır. Bu seneki varidat bütçesinin 900.000 lirası aşkın olacağı tahmin edilmektedir. Geçen yıl varidat bütçesi bir milyon lira idi. Bu seneki bütçede bilhassa ziraat ve marif işlerine daha büyük paralar ayrılmış bulunmaktadır.

Bursada

Kış şiddetli geçiyor, vilâyet memurların yakacak ihtiyacını karşılamaya çalışıyor

Bursa (Hususi) — Kara kış bu sene Bursada da kendini göstermeğe başladı. Yıllardanberi soğukların bu derece tesirlerine rastlanılmadığını söyleyenler pek çoktur.

Odun ve kömür tedarikinde çekilen zorluklar, halkımız üzerinde oldukça üzüntü husule getirmiştir. Bursa gibi ormanları bol bir vilâyet merkezinde evvelce kilosu 60 paraya alınan odunu bugün bir misli fazlasıyla dahi almak mümkün olmuyor. Kuru odunun kilosu beş kuruşa satılmaktadır. Hele havaların karlı ve yağışlı olduğu günlerde bir kilo odunun beş kuruşa satıldığı görülmüştür.

Vilâyet makamı, memurların ihtiyacına karşılık olmak üzere kendi vesaiti ile yarım milyon kilodan fazla odun kestirmiş ve şehre nakletmiştir. Bu odunlar kilosu 60 para üzerinden memurlara verilmeğetedir. Havalar müsaid gittiği takdirde hükümetçe kestirilmekte olan bu odunların arkası işleyecek memurların mahrukat ihtiyaçları tamamlandıktan sonra arta kalanının da halka dağıtılacağı söylenmektedir.

Adana yüzme havuzundaki tesisat

Adana (Hususi) — Adana Atatürk parkındaki büyük yüzme havuzu etrafına yapılacak tribünler ve soyunma tesisatı için hazırlanan planlar beden terbiyesi umum müdürlüğünden gelmişti. İnşaata ilkbaharda başlanacaktır.

Adanada ekmek kartları dağıtılıyor

Adana (Hususi) — Adanada muvakkat ekmek karnelerinin dağıtılma işi bitmiştir. Şehirde herkes birer ekmek kartına sahip bulunmaktadır. Bu kartlarla ekmek tevziyatına henüz başlamamıştır. Başlanacak gün şehriye ayrıca ilân edilecektir.

SPOR

Kız atletlerin kapalı salon müsabakası

Dün öğleden sonra Beyoğlu Halkevinde kız atletler arasında kapalı salon müsabakaları yapılmış ve bu harekete 14 sporene iştirak etmiştir.

Noticede, Beyoğlu Halkvinden İnci Durarak uzun atlamada 1.88, gullede 5.98, yüksek atlamada 1.22 ile birinci gelerek 533 puanla birinci olmuştur.

Fesharheden Şaziye 452 puanla 1. kinci, Beyoğlu Halkvinden Neriman 405 puanla üçüncü olmuştur. Derece alan sporenlere mükâfatlar verilmiştir.

Dün çıkan yangınlar

Aralcamninde, Lüleçler caddesinde Tahsine aid 69 numaralı dükkândan dün yangın çıkmış kısa bir zamanda büyüyen bitişindeki 71 numaralı dükkâna da sırayet etmiştir.

İtfaiyenin bütün gayretlerine rağmen her iki dükkân da yanmıştır. Bundan başka dün sabah Kumkapıda Esircikemal mahallesinde Camii sokağında Ayşeye aid 16 numaralı evden de yangın çıkmış ve etraftan görülerek bastırılmıştır.

Noksan ekmek çıkarılar

Belediye zabıtası, dün de şehrin muhtelif semtlerindeki kontrol ve teftişlerine devam etmiştir.

Eminönünde bazı fırınlarda vezirî noksan 55 ekmek bulunarak müsadere olunmuş, fırın sahipleri hakkında ceza zaptı tutulmuştur.

Bundan başka Taksimde İstiklâl caddesinde 13 numaralı Dimitriye aid fırında da 335 tartış noksan ekmek bulunmuş, Dimitri yıldırım cezasına çarptırılmıştır.

Zabıta bilhassa fırınlardaki kontrollerine ehemmiyetle devam etmektedir.

Kayarak düşen kadın

Üsküldarda, Fıstıklıda Tekke sokagında oturan Kezban adında bir kadın, sokakta yürürken kardan ayağı kaymış, düşmüş vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Kızban tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır.

KOCA YUSUF

Danimarkalı menajerin kurnazlığı

— Haklısın?... Padobni de bu kadar abdal bir adam değildi ya...

— İşte; ben de bunu bildiğim cihetle aynen başıma gelmemek için şimdiden bu işe çare bulalım diyorum.

— Alafranga güreşte böyle bir oyun yoktur. Avrupalılar ve Amerikalılar böyle bir oyun bilmezler... Sen, Türk pehlivanının bu oyunun nasıl yapıldığına dikkat etmedin mi?

— Çok dikkat ettim; fakat, bir türlü kavrayamadım... Hattâ; idman güreşlerimde tatbik etmek istedim, kat'yen muvaffak olamadım.

— Pekî; sen bir menajer ve güreşin kurdu olduğun halde neden anlamadın?

— Ben de dikkat ettim; anlamadım... Şöyle elile hafif surette enseyi çeker ve vurur gibi yapıyor... İşte; o kadar.

— İstersen bir kere de Rus pehlivanına ve menajerine soralım, belki onlar farkına varmışlardır, dedi.

Her ikisi de Padopniye giderek sordular:

Rus pehlivanı da anlamamıştı. Hattâ; elenselerden korunmak için ne yaptı ise muvaffak olamamıştı.

Vaziyet fena idi. Eğer; Koca Yusufun elenselerinden kurtulmak için lözüm gelen müdafaa oyunlarını öğrenmezlerse Danimarkalı Petersenin de akıbeti Rus pehlivanına dönebilirdi.

Danimarkalının menajerinin aklına şu kurnazlık gelmişti.

Koca Yusufun Kanadalı Kinson ile idman yaptıklarını gizlice haber almışlardı.

Kanadalı, alelade bir domuz çobanı idi. Eline beş on para sıkıştırarak elense oyununun sırrını ondan öğrenmek lâzımdı.

Menajer fikrini Petersene mahrem olarak açtı.

Danimarkalı pehlivan menajerin kurnazlığını yerinde kullanmıştır.

Menajer Kinson'un arkadaşlarından birini para ile elde etti. Bir gün Kanadalıyı bir lokantaya davet ettiler... Petersenin menajeri biraz hoş beşten sonra; Kanadalıya şu yolda açıldı:

— Mister Kinson Koca Yusufu nasıl idman yapıyorsun?

Kanadalı, karşısındaki herifin daha Petersenin menajeri olduğunu farkında değildi. Serbestçe cevap verdi:

— Basbayağı, herkesin bildiği gibi...

— Çok kuvvetli mi? — Çok kuvvetli... Ben, hayatımda bu derece pençeleri sağlam adam görmedim.

— Alafranga oyun biliyor mu? — Bilmiyor, fakat; alaturka bildiği oyunlarla adamı yeniyor...

— Türk pehlivanının şöyle enseye vurarak hasmını yere düşürüşleri var... Onları nasıl yapıyor acaba?

— Vallahi, bu işe ben de akıl erdiremedim... Beni bile bir elen sede yer vuruyor...

— Bu oyunu nasıl yapıyor dersiniz?..

Kanadalı, zeki ve kurnaz bir adam olduğundan karşısındaki herifin sıkı fıki konuşmalarından şüpheye düşerek:

— Neye bu kadar ince soruyorsunuz? Dedi.

Menajer elini cebine atarak on İngiliz lirası çıkardı. Kinson'un ceketinin cebine koyarak:

— Fazlasını sorma; o, oyunu nasıl yaptığını söyle...

— Siz kimsiniz?

— Ben, Danimarkalı Petersenin menajeriyim. Deyince; Kanadalının nevrî döndü. Elini cebine atarak biraz evvel konan on lirayı alarak masanın üzerine attı.

Hiddetli, hiddetli bağırarak: (Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Avustralya Japon taarruzlarına karşı hazırlanıyor

Bir harb konseyi kurulacak

Japonyanın Avustralyaya teklif ettiği işbirliği reddedildi

Perth, 24 (A.A.) — Avustralya başvekil M. Curtin, Japon başvekil General Tojounun Avustralyalılara işbirliği teklif etmiş olduğunu, fakat bu teklifi kabul edecek hiçbir Avustralyalının değil, memleketinde hattâ ölümler diyarında bile mevcut bulunmayacağını söylemiştir.

Avustralyalılar sonuna kadar dövüşecekler ve Japonlar Avustralyaya ayak attıkları gün halkın iztirab çekmesi için mücadeleye son verilmesini teklif etseler bile gene bu ölümlü kalm mücadelesine devam edeceklerdir.

Perth, Avustralya, 24 (A.A.) — Avustralya başvekil M. Curtin, bugün basına verdiği bir demecinde imparatorluk harb kablinesinde Avustralyanın temsil edilmesini isteyeceğini ve ayrıca Pasifik münasebetine giren bütün milletlerin mümessillerini bir araya toplayacak bir Pasifik harb konseyi kurulması talebinde bulunacağını söylemiştir.

Amerikadan yardım

Vaşington, 24 (A.A.) — Avustralyanın Birleşik Amerikadaki elçisi M. Richard Cassey, bugün M. Ruzvelt'i görecektir. Tahmin edildiğine göre, Avustralyanın Japon taarruzunu durdurmak üzere Amerikadan tazyare ve malzeme istemek üzere yaptığı acil müracaatı Cümhuriyetine bizzat takdim edecektir.

Lizbon, 24 (A.A.) — Ada etrafında Japon denizaltılarının görünmesi münasebetiyle Timor adasına Avustralya kuvvetleri çıkarılmıştır.

Sarılan Avusturyalılar kurtuldular

Melbourne, 24 (A.A.) — Malzeme ve taşıma araçları olan Avustralya kuvvetleri kurtulmuşlar ve ordu kısmi kılıfına ihtihakla muvaffak olmuşlardır. Muharebe devam etmekte ve vaziyet karışık bulunmaktadır.

Yabancı bir mayın Giresun sahillerinde patladı

Giresun, 24 (A.A.) — Dün sabah vilayetinizin Çirakdere mevkiinde kayalar arasında yabancı suların dalgaların sürükleyip getirdiği bir mayın patlamıştır. İhtilâk yerine yakın birkaç binada bazı camlar kırılmış, çatlaklıklar olmuştur. Nüfusca ziyat yoktur.

Müttefiklere göre

(Baştarafı 1 inci sayfa)
ve malzeme yığmağa muvaffak olmuşlardır ve topçu kuvveti bakımından üstünlüğe sahibdirler.
Batavia, 24 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Felemenk Hindistan bomba tazyareleri, Hollanda Borneosu sahilinde bir petrol merkezi olan Balikpapan açıklarında Japonlara aid yeni deniz topluluklarına hücum etmişlerdir. İki büyük deniz taşına ve bir torpido muhribine tam isabetler olmuştur.

Çin kuvvetleri İngilizlerle birleştiler

Çungking, 24 (A.A.) — Çin kuvvetleri Burma'ya girmişler ve İngiliz kuvvetleriyle birleşmişlerdir. Halk Çin kuvvetlerini heyecanlı alkışlamıştır. Reuter muhabirleri Çin kuvvetlerinin mükemmel askerlerden ibaret olduğunu söylemektedir.

Bir Japon denizaltısı batırıldı

Londra, 24 (A.A.) — Reuterin bildirdiğine göre, Uzaksarkta harekât yapan bir İngiliz harb gemisi bir Japon denizaltısını batırmıştır. Mürettebatın bir kaç kişi esir alınmıştır.

Tebliğlere göre Libyada vaziyet

Agedabya civarında muharebeler devam ediyor

Kahire, 24 (A.A.) — Ortakark İngiliz kuvvetleri umumî karar-gâhının tebliği:

Dün müteaddid dışman kollarıyla bir tank müfrezesine Agedabya-Antelat-Baunu üçgeni içinde müteharrık kollarımız taarruz etmiştir. Pek büyük bir sahada yapılan muharebenin neticeleri henüz belli değilse de hava kuvvetlerimiz, Agedabya ve dolaylarında düşmanın motorlu taşıt gruplarına alçaktan taarruzlarda bulunmak suretiyle büyük bir faaliyet göstermiştir.

Alman tebliği

Berlin, 24 (A.A.) — Resmî tebliği: Şimalî Afrıkada, Alman-İtalyan hızı teşkili tarafından girilen ve savas tazyare teşkili-rinden yardım gören taarruz hareketi muvaffakiyetle gelişmeğe devam etmiştir. Büyük İngiliz kuvvetleri Agedabyanın ötesine, doğuya doğru atılmıştır.

Alman hava kuvvetleri Malta'daki askeri hedefleri bombalamaya devam etmişlerdir.

İtalyan tebliği

Roma, 24 (A.A.) — İtalyan ordularını umumî karar-gâhının 601 numaralı tebliği:

İtalyan ve Alman motorlu ve zırhlı birliklerinin Sirenafikteki taarruz hareketleri devam etmektedir. Kuvvetli düşman kolları Agedabyanın doğusuna atılmışlardır.

Aynştayne göre Almanyada değişiklik ansızın olacak

Ankara, (Radyo gazetesi) — Almanyada halkın maneviyatı üzerinde son zamanlarda ileri sürülen iddialar hakkında, şimdiki bir Amerikan üniversitesi profesörünün görüşüne değinmek üzere yapılmış bir Anştayn'ın fikri sorulmuştur. Profesör şu cevabı vermiştir:

Bu memleketlerdeki yani Almanyada ve İtalyadaki yaşama şartları o kadar sıkıdır ki, bir değişiklik ancak ansızın olabilir. Bu hususta başkaca bir şey söyleyemem. Yalnız 1918 deki değişikliğin de ansızın olduğunu unutmamak lâzımdır.

Emil Ludvig'e göre

Nevyork, 24 (A.A.) — Maruf Alman muharriri Emil Ludvig, bir görüşüne esnasında şunları söylemiştir:

Hitlerin düşmesine Almanyada çıkacak bir isyan değil, işgal altındaki memleketlerde ve İtalyada patlayacak ihtilâller sebep olacaktır.

Yersiz şayiaların doğurduğu netice

Bazı semtlerde dün kibrit ve tuz bulunamadı

İhtiyaçlarından fazla tuz ve kibrit alıp sakıyanlar hakkında takibat yapıyor

Dün şehirde bazı bakkallarda tuz ve kibrit bulunamamıştır. Buna da sebep, bazı kimseler arasında, bu gibi maddelerin fiatlarının yükselmesi şeklinde yersiz bir şayiyanın yayılmış olmasıdır. Halbuki bu maddelerin fiatlarını yükseltmek yolu hiçbir karar verilmiş değildir. Fiat Mürakabe teşkili, ihtiyacından fazla kibrit ve tuz alıp sakıyanlar hakkında takibata geçmiştir.

Diğer taraftan Tuz İhtisar İdaresi elde mevcut tuz stoklarının halkın ihtiyacını karşılayacak miktarda olması hasebile bayilerin tuzları piyasaya çıkarmamaları önüne geçmek için, Fiat Mürakabe Bürosu ile temaslara başlamıştır. Bayilerin listesini bürova bildirecek ve böylece yapılacak kontrol kuvvetlenmiş olacaktır.

Riyo konferansında verilen kararlar

Mihverle diplomatik ve ıktisadî münasebetler kesiliyor

Rio de Janeiro, 24 (A.A.) — Panamerikan konferansı, her meşaretin kanun ve şartlarının icab ettirdiği hükümler dahilinde, Mihverle münasebetleri kesmek hakkındaki formülü tasvib etmiştir.

İktisadî münasebetler

Rio de Janeiro, 24 (A.A.) — Panamerikan konferansı iktisadî komitesi, Mihverle iktisadî münasebetlerin kesilmesini ittifakla kabul etmiştir.

Hull'un beyanları

Vaşington, 24 (A.A.) — M. Hull, bugün bir basın toplantısında Mihver devletlerine diplomatik münasebetlerin kesilmesini tavsiye eden Rio konferansında elde edilen anlaşmanın Mihver devletlerine yardım küre tarafından gösterilen mukavemette çok sarılı bir ileri adım teşkil ettiğini söylemiştir. Hariciye naziri, kararın ilk metninde yapılan tedbirleri bahis mevzuu etdikten sonra bu tedbire rağmen neticenin başbın sevk ve idaresi bakımından daha az faydalı olacağını ve 21 cümhuriyetin müzaheretine itimadla intizar olunabileceğini ilâve etmiştir.

Peru münasebatı kesti

Rio de Janeiro, 24 (A.A.) — Associated Press'e göre, Peru'nun Mihverle diplomatik münasebetlerini kestiği haber verilmektedir.

AMERİKANIN MUZZAM HARB GAYRETİ

Vaşington, 24 (A.A.) — Reis Ruzveltin emri üzerine, Birleşik Amerikanın harb gayretini anlatan bir risale neşredilmiştir. Bu risalede bilhassa şöyle denilmektedir:

Birleşik Amerika ordusunun mevcudu 7 milyon olacaktır. Mihver devletleri hava sanayinin verimini o kadar geçecektir ki, dünyanın bütün çevrelerinde katli hava üstünlüğüne malik olacağız.

Muazzam bir tank ve uçak imali programının tatbikine başladık ve 1942 de, Hitlerin dünyayı zapt etmek için hazırladığı ve bütün yıllar zarfında yaptığı kadar tank ve uçak üretti.

Her ne pahasına olursa olsun düşmanımıza karşı ezici bir üstünlük elde etmeliyiz. Bütün dünyaya uzanan muazzam bir cephe üzerinde taarruzla geçeceğiz. Muhasamat sahnesi Japon topraklarına aktarılacak şekilde hareket edeceğiz. Düşmanı kendi topraklarında vurmaya çalışacağız. Düşmanı nerede bulabilirsek orada kendisine karşı merhametsiz olacağız.

Japonya taarruzuna başladığı zaman elimizde 17 ve inşa halinde de 15 zırhlı, elimizde 7 ve inşa halinde de 11 uçak gemisi, elimizde 37 ve inşa halinde de 54 kruvazör, elimizde 171 ve inşa halinde de 193 destroyer, elimizde 113 ve inşa halinde de 153 denizaltı vardı. Donanmanın mayın ve işaretiler gibi başka gemileri bu hesaba dahil değildir.

Japon'ara göre

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Japon bahriyesine ve ordusuna mensub teşekküller 23 Sonkânun sabahı yeni Britanya adasında Rabaul yakınlarında karaya çıkmağa muvaffak olmuşlardır.

Bundan başka hususî talim görmüş bahriye piyadesi de aynı sabah yeni İrlanda adasında Kavenge muvaffakiyetle çıkmıştır.

Singapur ve Birmenyada Tokyo, 24 (A.A.) — Birmenya cephesinden bildirildiğine göre, Japon öncüler Chan değında bir diğman mevzisini almışlar ve 23 Sonkânunda Kawkarik ovasına girmişlerdir.

Japonlar diğer taraftan, Singapur yolunda Yungpeng'e 22 Sonkânunda bir taarruz yapmışlardır. Doğu kıyısında 22 Sonkânunda Japon kuvvetleri Mersing şimalinde bulunuyorlardı.

Alman ve Sovyet tebliğleri

100 kilometrelik bir cephede Alman hatları yarılmış

Berlin, 24 (A.A.) — Alman ordularını başsumandanlığının tebliği:

Doğu cephesinin merkez kesiminde kitalarımız birçok noktalarda muvaffakiyetle neticelenen taarruzlarda bulunmuşlar ve düşmana insanca ve malzeme ağır kayıplar verdirmişlerdir.

Uzak şimalde, Murmask demiryolu kısımları bombalarla tahrib edilmiş ve bir endüstri tesisi ciddi hasara uğratılmıştır.

Sovyetler dünkü gün 27 tazyare kaybetmişlerdir. Buna mukabil yalnız 1 Alman tazyaresi kaybolmuştur.

Sovyet tebliği

Moskova, 24 (A.A.) — Sovyet sabah tebliği:

23/24 Sonkânun gecesi kuvvetlerimiz düşmana karşı faaliyetle hareketlerine devam etmişlerdir.

100 kilometrelik bir cephede Alman hatları yarılmış

Londra, 24 (A.A.) — Ruslar, Almanları Moskova yakınlarından attıkları yedi haftadanberi, Cuma akşamı Sovyet kuvvetlerinin çok mühim bir ileri hareket yaptığını bildirmişlerdir. Ruslar Smolensk ve Leningrad arasında 100 kilometre uzunluğunda bir cephede Alman hatlarını yarımlar ve Leningrad hududundan 160 kilometre mesafede muhtelif noktalara ulaşmışlardır. Rzev şehri tamamen sarılmıştır. Rus kuvvetleri, şimalden ciddi surette tehdit edilen Smolensk civarında bir hatta kadar varmışlar, Andreapol ve Toropa'da, geçen sene şiddetli muharebelerin yapıldığı Velikiye - Luk'de çok ehemmiyetli ayrılma noktasının 60 kilometre yakınına yaklaşmışlardır.

Almanlar Amerika sularında 18 gemi batırdılar

Berlin, 24 (A.A.) — Alman umumî karar-gâhının neşrettiği hususî tebliği, Amerika ve Kanada sularında hareket yapan Mihver denizaltı gemilerinin topyekûn 125.000 tonlâta haciminde 18 gemi batırdıklarını ve bunların içinde, Nevyork açıklarında batırılan 3 petrol gemisinin de bulunduğunu bildirmektedir.

Yapağı hakkında yeni bir koordinasyon kararı

Ankara, (Radyo gazetesi) — Bir iki güne kadar yeni bir koordinasyon kararı intişar edecektir. Bu karar yabancıları alâkadar etmektedir.

4 ay evvel bazı vilayetlerde ve kazalarda içinde hakiki ve hükmi şahıslar elinde bulunan yapağın için beyanname verilmesi mecburiyeti ihdas edilmiş ve bu yapağın devlete el konmuştu. Yeni karar 2 hükmü ihtiva etmektedir:

1 — Evvelce verilen karar gerekince beyanname verilerek için gösterilen müddet yeni kararın neşrinde 15 gün sonraya talik edilmiştir.

2 — Yapağın beyannameye tâbi tutulması karar diğer bütün vilâyet ve kazalar teşkil edilmiştir.

ZORRO'nun

İŞARETİ

Baş Rolde

TYRONE POWER

SİYASET ALEMİNDE

Riyo konferansı akamete mi uğruyor?

Birleşik Amerikanın önyak olması bundan bir müddet evvel Cenubi Amerikada, Riyo de Janeiroda açılan Amerikan meclisleri konferansı, beklenmedik bir hadise ile kapanmak üzere bulunuyor.

Bundan evvel, bu mevzuu tahsis ettiğimiz bir yazıda Anglo-Sakson âlemi, Riyo konferansının akdine muvaffak olmakla, Mihver grupuna siyaseten ilk mühim taarruzu tevcih etmeye muvaffak olduğunu kaydetmiştik. Konferansın ittifaklı bir karar almaya muvaffak olmamak istidatını göstermesi de, bu taarruzun yarım bir akamete uğradığını iddia etmekte mahzur yoktur.

Malum olduğu üzere Riyo konferansı, daha evvel Gübada inkişad eden Amerikan milletleri toplantısının tabii bir devamı ve bir neticesidir. Avrupa harbinin gün geçtikçe sırayet ve şumul sahasını genişletmek istidatını göstermesi karşısında Birleşik Amerika, şimal ve cenub Amerikası milletlerinin ittifaklı Gübada bir toplantı yapmaya ihtiyacı hissetmiş ve o zaman, ahnan bir karar, herhangi bir Amerikan meclisinin Amerikalı olmayan bir diğer meclis tarafından teavize iframasının diğer bütün Amerikan meclislerinin müteessid bir surette hareket etmesi noktasında fikir birliği terahis etmiştir.

Fakat bugün olduğu gibi o zaman da, bazı Cenubi Amerika Cümhuriyetleri, tecavüz keşmesinin mana ve tefsiri üzerinde tevakkuf etmiş, bu yüzden de verilen karar, ancak bir prensip anlaşması mahiyetinde kalmıştı. Riyo Konferansının bugün uğradığı müşkül, gene aynı tefsirden ve her Amerika meclisinin dahili bünyesinin birbirine benzememesi, ihtiyar edilecek hafta hareketi tam bir ahnek teminine imkân vermemektedir.

Evvelce de kaydelemiş olduğumuz üzere Güba konferansı, Amerika harbe girmeden evvel toplanmıştı. Riyo konferansı, Amerika harbe girdikten ve İngilterenin yanında mevki alıp onunla mukadderat beraberliği yaptıkları sonra ihtisam etmiş bulunuyor. Hedef, Mihver devletlerle her türlü münasebetleri kestirmektir.

Bugünkü şartlar içinde alınacak böyle bir kararın binnetice Mihver devletlerle hâl harb ihdas edileceğine göre Riyo konferansının, Amerika meclislerinin umumiyetle Mihverle karşı aktıkları bir harb meclisi demek de, ha doğru olur. Şimdiye kadar bu kon-

ferans hakkında akseden bütün haberler, müzakerelerin Anglo-Sakson meclislerinin istek ve menfaatlerine uygun bir surette devam ve inkişaf ettiğini bildirmekte idi. Yalnız başbaca iki meclis, ileri sürdükleri ihtilâzî ka-yıtlarla Cenubi Amerika Cümhuriyetlerinin, kayıtsız ve şartsız olarak Mihverle münasebeti kesmelerini lüzum geldiğini müdafaa ediyorlardı. Bu meclislerden biri SİL, diğeri Arjantin idi. Yapıtları ihtilâzın dayandığı esaslar, birbirinden farklı bir manzara arz ediyorlardı.

SİL esas ihtilâzî Cenubi Amerika milletlerinin garb nüfusini tehdit edecek herhangi bir tehlike karşısında müteessid hareket etmelerini doğru ve muhtak buluyordu. Fakat bir gün ken-dini gösterebileceği peşinen farz ve kabul edilen tehlikenin herhangi bir Cenubi Amerika Cümhuriyeti kadar SİYİ de doğrudan doğruya tehdit edeceğini ileri sürüyor, bu takdirde tehlike uğrayan meclisin diğerleri tarafından derhal askeri ve ıktisadî yardıma mazhar olmasını istiyor, bu isteğinin tahakkuk etmesi için de teninat almaya lüzum görüyordu.

Arjantin'in nokta-i nazarı bambaşka idi. Vaktiile Güba konferansında da bahis mevzuu olan bu görüş, daha ziyade hissi ve dahili sebeplerden ileri gelmekte idi. Arjantin, bilhassa Alman ve İtalyan müteahhirlere faydalanmış bir meclistir. Onun bugünkü ihtilâzında bu muhacirlerin büyük rolü olmuştur. Bu muhacirler, diğere bazı meclislere hıret edenler gibi siyaseti takip etmez, kısmen kimsen arzularıyla, kısmen de yapılan davetlerle terki vatan ederek Arjantin'de yerleşen ve mesalelerinin muhassulasına oraya hasreden kimselerdir. Kendilerinden il-yilik ve hizmetten başka bir hareket sadır olmayan bu kimselere karşı Arjantin, şimdi, düşman muamelesi yap-mak ve bunları toplayıp mecburi lüzumet kamplarına sevk etmek ve binnetice Almanya ve İtalya ile muharib vazyete girmek istemiyor. Bu hal ise, Riyo konferansından beklenen neticeyi suya düşürmek istidatını gösteriyor.

Anglo-Sakson âleminin Mihverle karşı tevcih ettiği ilk azametli siyasi taarruz sayılan bu yüzden akim kahrsa, Mihver büyük bir muvaffakiyet elde etmiş, karşı taraf ise, mühim bir muvaffakiyetsizliğe uğramış sayılabilir.

Devlet kömür işletmeleri yeni umum müdürü

Ankara, 24 (A.A.) — Devlet Kömür İşletmeleri Umumî Müdürlüğüne maden mühendisi İhsan Soyakın tayini kararlaştırılmıştır.

TAKSİM Sinemasında

Muhtemem mizansenli, fevkalâde temsilî, heyecanlı mevzuu ile sen'at meraklılarının gözlerini kamaştıracak olan, sinemanın en yüksek bir zaferi... Film dünyasının en büyük heyecan kaynağı:

KIZIL SİLÂHŞOR (Türkçe)

Kanlı İhtilâslar, harikulâde sergüzeşter...
Tarihî entrikalarla dolu bir sahifesi...
Aşk sahneleriyle kaynayan şatoların içyüzü...
Şövalyelik devrinin en parlak cengâverlik destanı...

Herkesin göreceği seveceği ve candan alkışlayacağı azamet ve ihtişamıyla başları döndüren, kanlı macera, heyecan ve aşk dolu sahneleriyle kalpleri titreten emsalsiz bir eser

Bugün saat 11 de tenzillâtî matine

Kahret ordularına... Cesareti dünyalara bedel olan, yigittliğine es... Aşkına benzem bulunmayan... Şöhreti ölümlere destan... Tarihlere şan olan

BÜYÜK KAHRAMANLAR FİLMİ

Bugün LÂLE Sinemasında

(TÜRKÇE)

İnkılâp Kahramanı

Bütün kalpleri titreten bir aşk romanı, bütün gönülleri ateşleyen bir heyecan kaynağı, bütün gönülleri hayran eden senenin en muazzam

TÜRÇE FİLMİDİR

Bugün saat 11 de tenzillâtî matine.

Bugün ELHAMRA Sinemasında

Senenin en neşeli filmi... 2 saat kahkaha, Çapanoğlunun emsalsiz macerası, tekrar tekrar görülecek nefis film

ÇOŞKUN ÇIRAK Türkçe sözlü

Paris'te en meşhur komedi artistleri

DVALLES - FLORELLE - ALERME - MONA GOYA

Ayrıca: CAMBAZLAR - Moskova ve Leningrad'a yüzlerce cambazlar, den ve muhtelif hayvanlardan mürekkep meşhur Cambazhanesi (Türkçe)

Bugün saat 11 de tenzillâtî matine.

